

Výroční zpráva ZK za rok 2023

Věra Vrabcová, předseda ZK

Činnost Zoologického klubu se ani v roce 2023 nevychýlila z obvyklých aktivit probíhajících v průběhu celého roku. Díky personálním změnám ve vedení Zoo Ústí nad Labem byla opět navázána spolupráce a setkání během roku se rozdělila – dvakrát probíhají v muzeu a dvakrát v zoo.

První setkání, které je každým rokem koncipováno jako valná hromada ZK, proběhlo 11. března 2023. Přítomní členové byli seznámeni s hospodařením a činností klubu v roce 2022, získali informace o zpravodaji *Natura vivet* a o členské základně do 31. 12. 2022. Zároveň byl odsouhlasen rozpočet a návrh činnosti klubu na rok 2023. Součástí VH byla přednáška herpetologa a bývalého člena ZK **Miroslava Dohnala** s názvem ***Za chřestýši na Baja California***, což je destinace, kam s dalšími herpetology podnikl v roce 2019 výzkumnou expedici. Nejvíce času strávili na ostrově Isla Santa Catalina, který je domovem několika endemických druhů plazů včetně chřestýše *Crotalus catalinensis*, který se vyznačuje tím, že nemá chřestidlo. Hlavním důvodem cesty byl výzkum a důkladné zmapování prostředí, který odchycená (a následně vypuštěná) zvířata obývají. Zkoumá se vše, co se následně uplatní při tvorbě a vybavení expozic při chovu v péči člověka.

Druhé setkání proběhlo 20. května 2023 s přednáškou pracovníka Biologického centra AV ČR a externího pracovníka ústecké zoo **Miroslava Jirků**, který zároveň působí v OPS Česká krajina. Název ***Velcí a divocí jsou zpět*** korespondoval s konkrétním příkladem přírodní rezervace Milovice a ukázal, jak funguje ochrana krajiny v praxi. Rezervace vznikla na místě bývalého vojenského výcvikového prostoru v roce 2014 jako první v ČR. Byly zde zřízeny dvě pastevní rezervace, v jedné žijí společně divocí koně dovezení z oblasti Exmooru v Anglii a zubří pocházející z nížinné (bělověžské) linie, v druhé koně spolu s pratury, kteří jsou výsledkem zpětného šlechtění tak, aby vzhledem i chováním odpovídali původnímu praturovi, dnes vyhubenému. Velcí kopytníci proměňují krajinu ve step spásáním vysoké trávy, uvolněný prostor využívají nektarodárné byliny, zvyšuje se druhová pestrost trav i kvetoucích rostlin. V rezervaci se vyskytuje řada vzácných rostlin a živočichů, výjimečná je zejména rozmanitost bezobratlých.

Třetí setkání se konalo 10. září 2023, kdy zoolog a fotograf **Tomáš Jůnek** přenesl posluchače do daleké Afriky. Jeho přednáška ***Kongo – srdce temnoty, o které nemůžeme přijít*** začala informacemi o situaci na celém kontinentu – demografickými, ekonomickými, historickými i přírodovědnými s ohledem na ohrožení flóry i fauny. Další část přednášky se týkala vlastní ochrannářské činnosti a průzkumu konkrétní oblasti, tedy konžských salin, travnatých mýtin uprostřed pralesa. Na nich se díky nalezištím jílu sloužícího jako zdroj minerálních látek koncentruje řada druhů divokých zvířat. U nich byly umístěny fotopasti, na kterých bylo zachyceno 34 druhů savců, probíhaly zde i akustické nahrávky zvuků. Projekt finančně podpořila organizace WWF, ale zčásti se na jeho fungování nákupem fotopastí podílela i ústecká zoologická zahrada.

O poslední přednášku s názvem ***Bobr – inženýr bez diplomu*** se 9. prosince 2023 postarala zooložka Agentury ochrany přírody a krajiny **Jitka Uhlíková**. Seznámila posluchače se základními informacemi o způsobu života největšího hlodavce ČR, o jeho vlastnostech, zajímavostech i mýtech, které tato zvířata provázejí. Jejich existence v krajině vzbuzují rozporuplné názory a reakce. Myslivci, zemědělci a rybáři jej většinou zatracují, ochránci přírody jeho existenci v naší přírodě uznávají a obhajují, neboť přirozenou cestou vrací do

krajiny vodu. Ve spolupráci AOPK a MŽP ve spolupráci s ČZU byl vypracován záchranný Program péče o bobra evropského v České republice, jehož cílem je zajistit existenci životaschopné populace a současně snížit socioekonomický dopad výskytu tohoto druhu.

Co se týče členské základny, došlo k nepatrnému poklesu. V roce 2023 ubyli čtyři členové (1x dospělí, 1x student, 1x dítě, 1x MD), všichni kvůli neuhrazení členského příspěvku. Naopak, dva členové (1x dospělý, 1x důchodce) přibyli. K 31. 12. 2023 bylo tedy složení členské základny následující: řádné členství – 28x, z toho: dospělí – 21x, důchodci – 6x, studenti – 1x; čestné členství – 3x; kolektivní – 2x (Zoo LB a Zoo PZ). Z toho vyplývá, že celkový počet členů k 31. 12. 2023 je 33.

Hospodaření roku 2023 prošlo pravidelnou revizí kontrolní komise, která se schází vždy 1x ročně před valnou hromadou. Kontrolován byl stav pokladny, stav účtu, příjmy a výdaje v daném roce a z toho vyplývající účetní závěrka. Komise neshledala žádné nedostatky. Účetní závěrka roku 2023 je součástí výroční zprávy.

V roce 2023 pokračovala spolupráce v oblasti ochrannářských projektů, příspěvek na projekt Pesisir Balikpapan opět poskytla Zoo Plzeň a Zoo Liberec. Obě organizace si zaslouží za dlouholetou podporu velké poděkování. Také ZK projekt finančně podporuje, a to od roku 2011. Finance byly v roce 2023 použity např. na víza, konferenční poplatky, letenky či členství v odborných organizacích.

V roce 2023 vyšlo třetí číslo zpravodaje Natura vivet, opět pouze v elektronické podobě. Jeho obsahem byly informace o činnosti ZK, přednášky daného roku, výroční zprávy ochrannářských projektů, zajímavé články z pozorování v přírodě a fotogalerie se zajímavými snímky a krátkými informacemi. Natura vivet 3/2023 byl připraven v .pdf podobě a umístěn na webové stránce. Byl rozeslán širokému okruhu čtenářů – do škol, na ekocentra, ochrannářské organizace, seniorům a dalším zájemcům o přírodu.

Kromě pravidelných setkání byly v průběhu roku členům zasílány i pozvánky na akce pořádané ústeckým muzeem či zoologickou zahradou (ornitologická pozorování, exkurze, výstavy, přednášky, promítání v děčínském kině Sněžník...). Účastnili se jich spíše jednotlivci, větší výprava vyjela 24. června na exkurzi do přírodní rezervace Milovice (16 členů, přátel a jejich rodinných příslušníků) a 20. září jelo sedm členů a rodinných příslušníků na tematický zájezd do Zoo Magdeburg. Někteří členové se přihlásili jako dobrovolníci při akcích pro veřejnost v zoo (Noc snů, Den sponzorů, Strašidelná zoo...).

Informace o setkáních členů s programem i fotografiemi jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách ZK. Je zde i samostatný odkaz na ochrannářské projekty, které buď finančně nebo mediálně ZK podporuje – Pesisir Balikpapan, Kukang, Chráníme mořské želvy a Tarsius. Také funguje facebookový profil ZK, kam jsou vkládány pozvánky, fotografie ze společných akcí, popř. krátké příspěvky aktivních členů z pozorování v přírodě doplněné fotografiemi.

Na závěr zbývá ještě dodat, že v roce 2023 (24. února) uplynulo 20 let od smrti Petra Voženílka, uznávaného herpetologa, dlouholetého pracovníka ústecké a později chomutovské zoo, skvělého vypravěče, ale zejména nadšeného přírodovědce, který stál s partou kamarádů stejného ražení v roce 1973 u zrodu Krajského zoologického klubu (nyní Zoologického klubu, z. s.), sdružení nadšených přírodovědců provádějících pozorování živočichů ve volné přírodě. Na prvním setkání roku 2023 byl promítnut půlhodinový dokument TV Lemuria s názvem Vzpomínka na Petra Voženílka.

Zapsaný spolek ZOOLOGICKÝ KLUB
Masarykova 1000/3, 400 01 Ústí nad Labem

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA 2023

Stav k 1. 1. 2023 **35.496,79 Kč**

Příjmy za rok 2023:

Členské příspěvky	15.000,-- Kč
Prodej Natura vivet (muzeum)	180,-- Kč
Členský příspěvek Zoo Plzeň – P. B.	20.000,-- Kč
Smlouva o spolupráci Zoo Liberec – P. B.	30.000,-- Kč

Celkem ***65.180,-- Kč***

Výdaje za rok 2023:

Jasnet - www, doména	2.759,-- Kč
AZ Ekonomik	4.000,-- Kč
Přednášky	2.000,-- Kč
Poštovné	142,-- Kč
Pesisir Balikpapan	54.441,67 Kč

Celkem ***63.342,67 Kč***

Zůstatek k 31. 12. 2023 **37.334,12 Kč**

Dne: 29. 1. 2024

Vypracovala: Ing. Věra Vrabcová